На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб Колас

№ 148 (1212)
Аўторак, 14 жніўня 2001 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах
Перыядычнасць — 5 разоў у тыдзень
Кошт: у кіёсках і крамах — 100 руб., у індывідуальных гандляроў — свабодны.

Народная Воля

Надвор'е

Сёння ўдзень па краіне чакаецца пераменная воблачнасць, месцамі кароткачасовыя дажджы, навальніцы. Вецер паўднёва-заходні, 4—9 м/с. Тэмпература паветра ўначы — +10...+12, удзень — +20...+23.

ПУЛЬС

У Гомельскага аб'яднання "Гарт" канфіскавалі аргтэхніку

Упраўленнем КДБ па Гомельскай вобласці ўзбуджана крымінальная справа па фактах роспісу ў Гомелі сцен будынкаў антыўрадавымі лозунгамі.

У КДБ палічылі, што роспісам сцен маглі займацца члены гомельскага маладзёжнага аб'яднання "Гарт", у сувязі з чым 10 жніўня ў кватэры, якую займае гэтая незарэгістраваная арганізацыя, быў праведзены вобыск. Санкцыю на яго выдаў пракурор Гомельскай вобласці Алег Палавінка.

Шматгадзінны вобыск у офісе "Гарту" закончыўся канфіскацыяй дакументацыі арганізацыі, аргтэхнікі — трох камп'ютэраў, прынтэра і сканера, а таксама рознай друкаванай прадукцыі, аўдыя- і відэакасет з запісамі выступленняў папулярных беларускіх рок-груп.

Ірына ШАНЦАВА.

Васіль Лявонаў упэўнены ў перамозе

У Гродне кіраўнік выбарчай кампаніі адзінага кандыдата і старшыня аргкамітэта па стварэнні грамадскага руху "За новую Беларусь" Васіль Лявонаў правёў у рэдакцыі газеты "Пагоня" дзвюхгадзінную гарачую тэлефонную лінію.

Адказваючы на пытанні, Васіль Лявонаў заявіў: "Я ўпэўнены, што ў верасні Аляксандр Лукашэнка будзе адхілены ад улады без вайны і крыві, мірным шляхам". Васіль Лявонаў перакананы, што ўлада не здолее сфальсіфікаваць вынікі выбараў. Ён падкрэсліў асабістую адказнасць членаў выбарчых камісій за магчымыя фальсіфікацыі: "Кожны, хто дапусціць парушэнні падчас падліку галасоў, будзе сядзець у турме, і гэта будзе злачынства без тэрміна даўніны".

Адзначыў Васіль Лявонаў і вялікую падтрымку на Гродзеншчыне Сямёна Домаша, аднак заклікаў галасаваць за адзінага кандыдата Уладзіміра Ганчарыка: "Калі пачнем біцца кожны за свайго кандыдата, зноў прайграем, як у 1994 годзе".

Павел МАЖЭЙКА.

Канал ад Дняпра да Дзвіны

Праект пракладкі рачнога транзітнага маршруту ад Балтыйскага да Чорнага мора, вядомага ў гісторыі як шлях "з варагаў у грэкі", распрацоўваюць спецыялісты Беларусі, Літвы і Украіны.

Канал, які злучыць Дзвіну і Днепр, дазволіць удвая скараціць шлях з раёнаў Блізкага Усходу ў Паўночную Еўропу. Адмыслоўцы сцвярджаюць, што гэта дарагі праект, але ён можа акупіцца цягам 5—6 гадоў. Мяркуецца, што ў кастрычніку ў Рызе пройдзе сустрэча прадстаўнікоў трох краін-удзельніц для больш дэталёвага абмеркавання праекту.

Прабег у падтрымку Валерыя Шчукіна забаронены

Мінскі гарвыканкам не дазволіў правядзенне 13 жніўня прабегу па маршруце "Мінск—Жодзіна" ў падтрымку праваабаронцы Валерыя Шчукіна, які адбывае пакаранне ў жодзінскім следчым ізалятары.

Па словах лідэра "Маладога фронту" Паўла Севярынца, які падаваў заяўку на правядзенне акцыі, 9 жніўня ў тэлефоннай гутарцы з прадстаўнікамі юрыдычнага аддзела Мінгарвыканкама яго запэўнілі, што прабег дазволены, 10 ж жніўня яму было паведамлена аб іншым рашэнні.

У гутарцы з арганізатарамі прабегу — Паўлам Севярынцам і Андрэем Саротнікам — намеснік старшыні Мінгарвыканкама Міхаіл Пятрушын зазначыў, што гэтае мерапрыемства не дазволена ў сувязі з тым, што арганізатары не прадставілі дазвол ад Мінскага аблвыканкама на яго правядзенне па тэрыторыі Мінскай вобласці. Аблвыканкам ў сваю чаргу адхіліў заяўку з прычыны адсутнасці дазволу Мінгарвыканкама.

Тым не меней "Малады фронт" заяўляе, што акцыя ў падтрымку палітычнага зняволенага Валерыя Шчукіна абавязкова будзе праведзена. Маладафронтаўцы маюць намер перадаць у жодзінскі следчы ізалятар перадачу для Шчукіна.

Генадзь БАРБАРЫЧ.

Першыя баявыя пускі ЗРК "ПЯЧОРА-2"

Першыя выпрабаванні ўзору мадэрнізаванай пускавой устаноўкі былі праведзены пад Санкт-Пецярбургам у канцы снежня 2000 года. Тады вызначалася стойкасць элементаў устаноўкі і шасі да ўздзеяння газадынамічнага струменю ракеты. Пускавая ўстаноўка для мадэрнізаванага ЗРК была сабрана на унітарным прадпрыемстве "Канструктарскае бюро спецыяльнага машынабудавання" у Санкт-Пецярбургу, а шасі павышанай праходнасці для яе створана на Мінскім заводзе колавых цягачоў.

Выпрабаванні праводзіліся ў рамках кантракта на мадэрнізацыю зенітна-ракетных комплексаў гэтага класа, падпісанага МФПГ "Абарончыя сістэмы" з адной з замежных дзяржаў. Паводле некаторых звестак, гэтай дзяржавай можа быць або Егіпет, або Індыя. Паводле звестак расійскіх СМІ, ЗРК другога пакалення "Пячора" быў экспартаваны ў 35 краін свету, усяго з 1972-га па 1986 год за мяжу было пастаўлена каля 400 (па іншых звестках — каля 600) комплексаў "Пячора". Яны эфектыўна "працавалі" падчас вайны ў В'етнаме і ў часе канфліктаў на Блізкім Усходзе. Пасля 30 гадоў эксплуатацыі гэтыя самы масавы ў свеце комплекс СПА ўсё яшчэ мае значны рэсурс для мадэрнізацыі.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

ГРОМКАЯ ТЕМА

Зинаида Гончар: "Я требую ответа на вопрос, что случилось с моим мужем..."

На днях супруга похищенного исполняющего обязанности председателя Верховного Совета Беларуси 13-го созыва Виктора Гончара встретилась с экс-председателем КГБ Владимиром Мацкевичем.

— Встреча произошла по моей инициативе. Разговаривали мы с Владимиром Александровичем почти три часа, — говорит Зинаида. — О подробностях встречи рассказывать пока не могу, выводы делать тоже пока рано. Фактически ничего нового генерал не сказал. Хотя этот человек действительно владеет *всей* информацией, касающейся похищений известных людей.

Я все же надеюсь на благоразумие сотрудников прокуратуры и думаю, что недавно опубликованные материалы, переданные журналистам Владимиром Гончариком, несмотря ни на что должны быть тщательно рассмотрены. А от высших должностных лиц государства я попрежнему требую ответа на вопрос, кто виновен и что случилось с Гончаром, Захаренко, Завадским и Красовским.

И еще. В одной из последних передач "Права человека: взгляд в мир" Евгений Новиков в очередной раз облил грязью моего мужа и других пропавших. На мой взгляд, на это обязательно должны обратить внимание следователи, занимающиеся делами о похищении известных людей. Могу предположить, что этот человек явно находился в состоянии аффекта. Какие студийные декорации приводят его в столь неконтролируемое возбужденное состояние, могу только догадываться... Думаю, в ближайшее время руководство Белтелерадиокомпании должно принять соответствующие меры для того, чтобы оградить страну от таких социально опасных элементов, как Евгений Новиков.

Марина КОКТЫШ.

Открытое обращение

В последнее время достоянием общественности стали документы, авторство которых приписывается генералу МВД Лопатику. В случае их подлинности эти документы могут пролить свет в деле о похищении моего мужа Виктора Гончара, а также других похищенных. Но правоохранительные органы молчат. Молчит Лукашенко. Не делает официальных заявлений и сам Лопатик.

В этой связи я обратилась к руководству КГБ, МВД, прокуратуры г.Минска и следователю, ведущему данное дело. Я требую от правоохранительных органов немедленно проверить подлинность данных документов и изложенных в них фактов.

Я также обращаюсь к г-ну Лопатику как к офицеру и гражданину с требованием публично подтвердить или опровергнуть свое авторство. Проверка подлинности документов и изложенных в них фактов должна быть осуществлена прокуратурой г.Минска, ведущей дело о похищении моего мужа, в максимально короткие сроки, так как в случае их подтверждения гражданин Лукашенко не имеет ни морального, ни юридического права участвовать в президентских выборах.

Зинаида ГОНЧАР,
11 августа 2001 г.

Минск выбрал Маринича

Даже по официальным данным наибольшее количество подписей в Минске собрал Михаил Маринич (69.736). У действующего президента Лукашенко только 63.553 подписи. Реально Михаил Маринич собрал в столице около 80 тысяч подписей.

Я буду защищать не только свои права, но и то доверие, которое оказали мне вы, жители Минска

Обращение МИХАИЛА МАРИНИЧА к жителям Минска

Дорогие минчане!

Я благодарен вам за поддержку в ходе сбора подписей, позволившую мне опередить в Минске всех других претендентов, в том числе действующего президента Лукашенко.

Минск всегда шел впереди всех преобразований, проходящих в республике. Кому как не жителям столицы очевидно, что страна находится на грани экономического развала, в изоляции, живет в условиях страха. Именно из центра, из Минска, расходятся лучи надежды на преобразования во все регионы Беларуси. На вас, жителей столицы, ориентируется вся страна. В Минске наиболее остро ощущается накал политической борьбы и четко видны перспективы, которые откроются с приходом политических и экономических свобод, демократии, нормализации отношений с мировым сообществом.

Позиция минчан уже на этапе сбора подписей — сигнал к демократическим переменам для всей республики. Спасибо вам за то, что вас не смогли заставить изменить свое мнение, несмотря на огромное давление властей, устрашение, которое каждый из вас ощущает на рабочем месте и в повседневной жизни.

К сожалению, ЦИК не засчитала более 100 тысяч подписей, собранных в мою поддержку. Как только стало ясно, что нашлись дополнительно 4,5 тысячи подписей, последовала немедленная установка по формальному снятию любого количества подписей, чтобы не допустить преодоления мною стотысячного барьера. Попытки юридическими средствами отстоять свою правоту и интересы моих избирателей натолкнулись на глухое и сплоченное сопротивление надлежащим образом проинструктированных работников районных администраций и избирательных комиссий. Отказ ЦИК в регистрации подписей, подтвержденных реальными документами, свидетельствует о жестком политическом заказе — убрать меня из предвыборной гонки.

Несмотря на это, я намерен продолжать борьбу. Я буду защищать не только свои права, но и то доверие, которое оказали мне вы, жители Минска. Спасибо всем, кто поставил подписи в мою поддержку, всем, кто верит в перемены и ждет их.

Сегодня мы не должны потерять веру в демократические преобразования, а объединиться вокруг единого кандидата от демократических сил. Мы вместе избавимся от страха и обязательно победим. Будьте сильными и пусть за Вами, жителями столицы, идет вся Беларусь. Мы вместе выведем нашу Родину из краха и придем к достойной жизни.

ЛИЧНОЕ МНЕНИЕ

Завтра будет Победа!

Александр СИЛИЧ

До первого тура президентских выборов осталось 26 дней. Главным итогом минувшего месяца, безусловно, является выдвижение единого кандидата от широкой гражданской коалиции и формирование единого штаба. Главным итогом месяца нынешнего должно стать реальное объединение всех политических и общественных сил вокруг единого кандидата. Кроме того, в конце августа мы узнаем, какие фамилии будут значиться в избирательном бюллетене президентских выборов.

Реальный рейтинг Лукашенко — 20%

Очень часто штатные фантазеры, обслуживающие власть, любят рассказать народу сказку о том, что Александра Григорьевича на грядущих выборах готовы поддержать 80—90% населения. Да и сам А.Г. на каждом углу ненавязчиво намекает о своей непобедимости. Так ли это? Зачем взрослым нужны сказки? Попробуем вместе найти истину.

В прессе гуляет множество результатов социологических исследований, в том числе ангажированных властью институтов. Цифра положительного рейтинга Лукашенко во всех соцопросах колеблется в районе цифры 40%. Напомним, что в прежние годы она была 50—55, а сразу после избрания в 1994 году — даже более семидесяти.

Однако, как поясняет опытный белорусский социолог Андрей Вардомацкий, "нынешняя цифра в 40% — это заявленный электоральный рейтинг или так называемый некристализованный рейтинг". По исследованиям Андрея Вардомацкого, десять из этих сорока процентов называют фамилию Лукашенко только по причине того, что они просто НЕ ЗНАЮТ альтернативного кандидата. Еще 8—10% из вышеназванных сорока лукавят при ответе на вопрос о своих политических предпочтениях, поскольку испытывают на себе "эффект страха" — им кажется, что "люди, производящие социологический опрос, представляют государственные органы контроля".

Таким образом, по Вардомацкому, кристализованный (т.е. реальный) рейтинг Лукашенко — 20—22%. В случае активной информационной раскрутки единого кандидата от демкоалиции, в том числе по российским СМИ, а также предполагая, что многие из жертв "эффекта страха" в кабинке для голосования продемонстрируют свое истинное отношение к существующей власти, реальные батькины цифры в итоговой ведомости Центризбиркома — не более 25%.

Поэтому ни о какой разгромной победе Александра Лукашенко на выборах и речи быть не может. Тем более в первом туре, когда сам факт участия в нем нескольких альтернативных кандидатов (а не одного) обеспечивает максимальный отток голосов от действующего правителя.

Кроме того, не следует забывать и тот факт, что по величине отрицательного рейтинга Лукашенко сегодня уступает только Зенону Позняку. Но Позняк, как известно, в выборах не участвует.

Победа в первом туре единого кандидата. Возможно ли это?

Попробуем обратиться к цифрам исследований, произведенных зарубежными институтами. Согласно данным Международного Республиканского института (США), на сегодняшний день за Лукашенко готовы проголосовать в Беларуси, в лучшем случае, 31% избирателей. 45% же твердо хотят видеть за рулем государства нового президента. Остальные 24% составляет так называемое "болото" — избиратели, которые определятся только в день выборов.

Принимая за должное тот факт, что члены "пятерки" выполнят взятые на себя обязательства и высказав предположение, что Сергей Гайдукевич свою кандидатуру снимать не будет ни в коем случае, рассмотрим варианты. Наиболее вероятен такой вариант состава участников первого тура: Гончарик—Гайдукевич—Лукашенко. При таком раскладе Лукашенко берет, скорее всего, свои 31% + часть "болота". А как делят свой стабильный "пирог" в 45% Гончарик и Гайдукевич?

Взвесив множество оценок, думаю, что Гайдукевич наберет процентов 6—7. Во всяком случае, 10% — это его потолок. Здесь влияние оказывают многие факторы: и то, что Сергей Гайдукевич является лидером политической партии (что, как известно, в наших условиях очень сильно мешает политику, а не помогает), и малоизвестность в широких кругах, и невнятные отношения с культурной и политической элитой, и ассоциации, неизбежно возникаемые с российской структурой политика-шута Владимира Жириновского, и т.д.

Гончарику, при условии поддержки единого кандидата всеми общественно-политическими силами и профсоюзами, может достаться твердых 35% голосов электората плюс, опять же, часть "болота".

Если команде единого кандидата в оставшееся до выборов время удастся провести одну-две яркие пиаровские акции, направленные на популяризацию кандидата, а также заинтересовать избирателей прийти на выборы, цифра в 51% и победа в первом туре становятся вполне реальными.

Дело за малым

Чтобы все приведенные выше аргументы не стали в конце концов обычным сырьем для мусорного ведра, дело за малым — необходимо обеспечить в Беларуси честные, свободные и открытые выборы.

Если Центральная избирательная комиссия во главе с Лидией Ермошиной и Николаем Лозовиком на время забудет указания и пожелания, исходящие из одного очень высокого органа власти, не будет снимать с президентской гонки кандидата только потому, что у него на острове Гаити проживает троюродная внучка двоюродной племянницы, у которой в местном ГАИ не зарегистрирован трехколесный велосипед, а будет руководствоваться исключительно здравым смыслом и избирательным кодексом, в сентябре нас ждет увлекательнейшая политическая борьба.

Будем надеяться, что институт независимого наблюдения, созданный Мечеславом Грибом, не допустит безнаказанных подтасовок и фальсификаций в итоговых документах выборов. Будем надеяться, что представителям облисполкомов, горисполкомов и прочих комов хватит ума не провоцировать и не допускать давления с угрозами. Будем надеяться, что будет просто борьба. Борьба между обычными соперниками.

Будем также надеяться на то, что завтра нашими общими усилиями произойдет событие, которое будет радостным для всех нас.

Завтра будет Победа!

КЛІНІКА

Вайнушка-2001

Генерал Казлоўскі лічыць вайсковыя вучэнні "Нёман-2001" палітычнай акцыяй

У каго цэлім, хлопцы?

Фота IREX/ProMedia.

Напярэдадні выбараў "бацька" беларускі вырашыў пагуляць мускуламі: паблізу заходняй граніцы Беларусі пройдуць "комплексныя аператыўна-тактычныя вайсковыя вучэнні". На час вучэнняў будзе створаны "адзіны орган кіравання Галоўнакамандуючага Узброенымі Сіламі Рэспублікі Беларусь". Гуляць у вайнушку дык гуляць!

За каментарыем я звярнуўся да першага міністра абароны незалежнай Беларусі Паўла Казлоўскага. Вось яго думка:

— Вайсковыя вучэнні, безумоўна, арміі патрэбны — з гэтым я не спрачаюся. Армія павінна рэгулярна ўдасканальваць сваё баявое майстэрства. Праблема ў іншым: ці ёсць на сённяшні момант для гэтага рэсурсы? Наша армія, на жаль, разутая і распранутая. Вучэнні "Нёман-2001", на мой погляд, спланаваны выключна як палітычная акцыя існуючага рэжыму, а не як спроба праверыць баяздольнасць войскаў. У арміі праблемы зараз катастрафічныя — няма саляркі для танкаў, для БМП, запасных частак...

— Адкуль знайшліся раптам грошы на гэты "Нёман-2001", як Вы лічыце?

— Мусіць, Рыгоравіч вырашыў выдзеліць грошы на вучэнні з аднаго са сваіх падпольных рахункаў.

— Мабыць, правіцель вырашыў напужаць НАТО?

— Не ведаю, каго ён збіраецца пужаць. Але, пэўна, хоча паказаць, што, маўляў, паглядзіце, які я "круты" і моцны. Але ж я ўпэўнены, ніякай рэакцыі з боку НАТО не будзе. Дзіцячыя гульні Лукашэнкі — гэта проста смешна... Вучэнні ў Беларусі, краіне, якая заявіла аб сваім намеры быць нейтральнай дзяржавай, будуць разгледжаны ў сусветным грамадстве як нонсенс, як спроба дзеячаў ад палітыкі задаволіць свае ўласныя амбіцыі, прадэманстраваць усяму свету свае дрyзлыя мышцы... І наогул, калі б кіраўніцтва нашай краіны было разумным, яно калі б і праводзіла вучэнні, то не перад выбарамі. Падкрэсліваю, калі б яно было разумным...

— А які вопыт вайсковых вучэнняў склаўся з савецкіх часоў?

— У савецкія часы буйныя вайсковыя вучэнні праводзіліся звычайна зімой. Чаму? Зімой палі ўбраныя, немагчыма вайсковай тэхнікай пашкодзіць іх. У гэты час працей было прызваць людзей з запасу. І вучэнні, што немалаважна, былі больш таннымі менавіта зімой. Іншымі словамі, лукашэнкаўскія вучэнні "Нёман", яшчэ раз падкрэслю, — палітычны спектакль.

— Паведамляюць, што "на час вучэнняў будуць створаны новыя органы ваеннага кіравання галоўнакамандуючага Рэспублікі Беларусь". Ці быў у вашай кар'еры падобны вопыт?

— Нават у часы "развітога сацыялізму" палітыкі стараліся напрамую не кіраваць войскамі. І ўсе вайсковыя вучэнні праводзіліся па-за ўсякай палітыкай. Напярэдадні нейкіх сур'ёзных палітычных мерапрыемстваў, напрыклад, з'езда КПСС, вучэнні не маглі быць праведзены ў прынцыпе.

— Дык навошта Лукашэнку ладзіць гэтыя гульні ў вайнушку?

— Гэта ж відавочна! Лукашэнка проста спужаўся. Ён баіцца нявыгадных для сабе вынікаў прэзідэнцкіх выбараў.

Гутарыў Алесь СІЛІЧ.

ПЕРСОНА

Александр Лукашенко уедет в Израиль?

В субботу "Народная воля" вышла без продолжения рассказа о недавней пресс-конференции Александра Лукашенко. И редакционные кабинеты взорвались от звонков: почему дали беседу с А.Г. лишь своего журналиста, М.Коктыш, и ни слова о том, какие вопросы задавали представители других изданий. Белорусское телевидение, Козиятко, Зимовский и прочие певчие режима показали пресс-конференцию в урезанном виде и, конечно же, с заангажированными комментариями. Один из наших читателей прямо сказал: "Отмазывают...".

"Народная воля" не собирается перенимать опыт БТ. В ответ на многочисленные просьбы читателей мы постараемся расширить рамки отражения диалога, который имел место во время нашумевшей пресс-конференции. Более того, наша редакция вернется к истории с Логвинцом и покажет, что же это за спрут был создан в государстве и на кого он работал. По этому поводу было немало написано, но, судя по всему, есть еще о чем рассказывать. Сегодня скажем только одно: не Божелко вырывал из тюрьмы Логвинца, а освободили его в строгом соответствии с законом — вначале было постановление коллегии Прокуратуры Республики Беларусь, а не личное указание Божелко, а потом — решение суда.

Впрочем, это уже другая тема, к ней мы вернемся. А сегодня знакомьтесь с ответами А.Лукашенко на вопросы журналиста "БДГ" Ирины Халип. Материал публикуется в варианте вышеназванного издания. Поскольку господину-товарищу Козиятко не понравился снимок, мы заменили его другим.

8 августа Александр Лукашенко решил пообщаться с журналистами. Особенно с независимыми, что было смелым поступком с его стороны, хотя во всем мире является нормой. Но черт с ним, с миром. У нас все по-своему, чем и привыкли гордиться, поскольку больше нечем.

Встреча прошла почти "без галстуков" — ни один российский телеканал не был аккредитован, и потому президент чувствовал себя совершенно свободно. Раздухарившись, Александр Григорьевич даже пообещал, что это лишь начало и теперь такие встречи станут регулярными. Долгую жизнь на президентском посту видит он, однако...

Говорил Александр Лукашенко, как всегда, цветисто. Рассказал, что все претенденты на пост президента — достойные люди. Потом, правда, отметил: если к власти придет кто-нибудь другой — непременно разворует то, что еще не разворовано. На вопросы о пропавших без вести сконструировал дивную фразу: "Я ничего не буду говорить, потому что вы меня вовлекаете в конкретику. Не в проблематику даже, а в конкретику". Активно строил планы на следующую пятилетку, обещал зарплату в 250 долларов, пугал Шейманом. В общем, было интересно.

Во время этой неожиданной встречи Александр Лукашенко поставил перед журналистами одно условие: все сказанное им должно быть напечатано без всяких искажений. А уж какими комментариями журналисты дополнят сказанное президентом — это их личное дело.

Мы решили ничего не комментировать. Прекрасно понимая, что кандидат в президенты Александр Лукашенко нипочем не даст интервью нашей газете, просим считать нижеприведенные ответы на вопросы корреспондента "БДГ" тем самым предвыборным интервью.

— Александр Григорьевич, в последнее время по стране, да и за ее пределами, упорно ходят слухи о вашем психическом нездоровье. И многое в вашем поведении их подтверждает — например, лыжные гонки на асфальте посреди лета.

— А надо зимой было на асфальте на роликовых лыжах?..

— Я вообще не знаю, зачем существуют роликовые лыжи. Но вопрос не об этом. Почему, Александр Григорьевич, вы не хотите пройти независимое психиатрическое обследование? Ведь это было бы в любом случае выгодно для вас: либо вы всем сплетникам утираете нос своим отменным психическим здоровьем, либо вы дальше живете спокойно, зная, что не несете ответственности ни за какие свои деяния, в том числе и преступные, поскольку на момент их совершения вы были невменяемы.

— Ну спасибо за весьма откровенный вопрос. В одном заявлении из нескольких предложений меня еще никто так не обзывал — ни преступником, ни вменяемым, ни невменяемым. Тем не менее спасибо за искренность. Вы сказали о некой независимой комиссии. Вы будете ее возглавлять? Или мне в США поехать пройти эту комиссию?

— Борис Ельцин в свое время для того, чтобы его признали здоровым, обратился к помощи известного западного хирурга Дебейки. И все поверили.

— Ельцин обратился к Дебейки по такому случаю, что не дай бог мне обратиться по тому случаю. Это, во-первых. Во-вторых, я же понимаю, что вы меня просто шантажируете. Даже я не могу поверить, что вы меня считаете невменяемым человеком. За семь лет меня и раздевали, и одевали, и вертели, и крутили. Я не хочу сказать, что не делал каких-то ошибок и мое поведение было таким, что всем нравилось. Я по своей природе человек эмоциональный, и это дает повод вам в том числе спекулировать на этой теме. Ну не вам, Ирина, а вашим хозяевам. Поэтому вот эта постановка вопроса — независимая комиссия, зависимая комиссия — не для того, чтобы я прошел какие-то обследования. Меня просто шантажируют. Вот я пройду медицинскую комиссию — а президент ежегодно проходит комиссию по всем направлениям. Пройду я нашу комиссию, ну обвинят меня: скажут, это ж все врачи. Ну поеду я на Запад проходить комиссию, на ваш Запад. И что? Ельцин был другом Запада, Лукашенко — никакой не друг Запада. Извините, что использую эту терминологию. Вы понимаете, что я имею в виду. И вы меня толкаете на Запад пройти некую комиссию? Если вас интересует мое здоровье в Беларуси — я могу представить вам возможность убедиться в нормальном состоянии здоровья президента. А что касается асфальта, гонок и всего прочего — ну если говорят о здоровье президента, — давайте, выходите публично перед народом. Народ — самая независимая комиссия. Никто за семь лет, кроме лживой части оппозиции, я даже всю оппозицию туда не могу записать, не упрекнул меня в том, что я нездоров. Наоборот, отмечали другое. Потому это — надуманная проблема. Я, наверное, не так подробно должен был как политик на этот вопрос отвечать, но я отвечаю как человек, затрагивая эту тему. Потому что знаю: потом будут инсинуации и спекуляции со ссылками даже на некие слова, сказанные мной. И потом, ежегодно президент обследуется, история болезни ведется подробнейшим образом. И еще одну вещь скажу, в которую вы можете не поверить: президент тем и отличается от обычного человека, как еще Ленин когда-то говорил, что его здоровье — как шкаф, как стол. Его надо беречь, пыль с него вытирать. Это — казенное имущество. Поэтому те, кто сегодня отвечает за здоровье президента, никогда себе не позволят фальсифицировать данные о его состоянии здоровья. А вдруг что случится? К прокурору поведут тех, кто отвечает за состояние здоровья президента, поэтому фальсификации в истории болезни недопустимы. И потом, это коллегиальное обследование. Кстати, последнее обследование сердечно-сосудистой системы я прошел две недели назад. Это обычная процедура. Неужели вы думаете, я на каждый визг оппозиции должен реагировать? Вот вы сказали, что я невменяемый, а я должен перед вами оправдываться, что я вменяемый? Не будет этого. Вы меня вытаскиваете "на ковер" с целью, по-мужски говоря, мне морду набить. Ну и ради бога! Я могу. Я же ответил вам на асфальт и на лыжи, могу ответить и по другим направлениям. Но зачем мне это? Народу это не надо. Мне это не надо. Если вам и вашим хозяевам это надо — шантаж здесь не пройдет. Нормальный президент, Ирина, в Беларуси, не расстраивайтесь.

— Вот только не легитимный.

— Для вас он не легитимный, а впрочем, и для вас легитимный. Вы ж ко мне пришли на встречу как к президенту, а не как к Лукашенко. Как с Лукашенко вы со мной могли встретиться и не в резиденции. А пришли в резиденцию. Значит, что бы вы ни говорили, но вы меня считаете за президента. Спасибо за это. Может, и нелегитимный, но президент для вас. А для народа я абсолютно легитимный.

— К вопросу о вашей эмоциональности, о которой вы говорите. Может, Гончар и Захаренко пали жертвой вашей эмоциональности? Возможно, вы сгоряча отдали приказ их убить, а потом просто забыли об этом? А Шейман помнил...

— Если бы все было так, как вы сказали, я врагов бы убивал. А они все живут. Так чего ж отдавать дурные команды всех своих людей мочить не то в сортире, не то еще где-нибудь?

— Отвечая на вопрос Интерфакса о покинувших вашу команду Титенкове и Божелко, вы кратко сказали: "Воровать меньше надо было". Но ведь еще два года назад наша газета писала и о Божелко, и о Титенкове, и о Логвинце, и о коррупции в руководстве прокуратуры. Почему же вы тогда не прореагировали на наши статьи, а сделали вид, будто это оппозиционная пресса клевещет на честных людей?

— То, что вы сказали, правда. Только тогда ваша газета писала одно, что они коррупционеры, а сегодня ваша газета в нынешней ситуации стала другом для этих людей. Это правда. И тогда вы писали, пользуясь вбросом компромата, который нужен был отдельным должностным лицам. Это были вбросы из тех уголовных дел, которые тогда были возбуждены. Если вы хотите правды, то сегодня Шеймана "мочат" прежде всего за это: он отвечал, он контролировал — и я могу это доказать элементарно — от имени президента те уголовные дела. Логвинец был арестован и находился под следствием. И Божелко его выпустил. Вы были правы, когда об этом писали: то, что он создал, — это был целый спрут в нашей стране. И Логвинца нельзя было выпускать. А Божелко его выпустил. И где сейчас Божелко? У Логвинца в Москве работает подсобным рабочим.

— А почему в таком случае сообщники Божелко — Николай Куприянов, Петр Иваненко и некоторые другие руководители прокуратуры — до сих пор на свободе и при должностях? Они ведь тоже части этого "спрута".

— Как только это будет обнаружено, они ни минуты не задержатся на своих должностях. Вы знаете, о чем я говорю.

— Что вы собираетесь делать после проигрыша на выборах — останетесь в стране или сбежите вслед за Божелко?

— Сбегу.

— А куда вы сбежите — туда, где деньги, или туда, где вас защитят?

— В Израиль! А вообще, насчет проигрыша — не дождетесь.

— Дождусь.

— Не дождетесь!

— Дождусь! А коль скоро вы так убеждены в победе на выборах, зачем вы на прошлой неделе утверждали по телевизору, что вас будут охранять спецподразделения?

— Меня всегда охраняло только одно подразделение — служба безопасности президента. В любом государстве существует служба безопасности. В данном случае меня сопровождает один человек из службы безопасности. Он меня и охраняет. В случае моего движения по городу меня сопровождают три человека из службы безопасности, не считая водителя автомобиля.

— А к чему в таком случае ваши угрозы по поводу СОБРа, "Алмаза" и "Альфы"?

— Не надо говорить о спецподразделениях, которые всегда — они не мною созданы — существовали, еще с советских времен. "Альфа" — отделение советской "Альфы". "Алмаз" — еще меньшее по численности подразделение, оно создано для других целей, причем не мною. Внутренние войска тоже не мной созданы, и, кстати, численность их при Лукашенко уменьшилась, имейте это в виду. Последнее сокращение произошло при нелюбимом вами Сивакове. "Алмаз" меня никогда не охранял. Сотрудники "Альфы" в первый год моего президентства, когда не было службы безопасности, действительно меня охраняли.

— Александр Григорьевич, но вы не отвечаете на вопрос, зачем вы на прошлой неделе утверждали, что вас будут после 9 сентября, когда народ пойдет к резиденции президента, охранять СОБР, "Алмаз" и "Альфа"?

— Я не говорил "охранять", я говорил, что они будут меня защищать.

— От кого? От народа?

— От вас! И от ваших хозяев.

— От нас они не защитят.

Ирина ХАЛИП.

ПУЛЬС

Магілёўскі аблвыканкам купіць аўтобусы "Мерседэс"

Магілёўскі аблвыканкам, нягледзячы на забарону набыцця старых аўтобусаў замежнай вытворчасці за бюджэтныя сродкі, не збіраецца адмаўляцца ад закупкі ў Германіі 30 аўтобусаў "Мерседэс".

Па словах старшыні аблвыканкама Барыса Батуры, кіраўніцтва МАЗа адхіліла ўсе схемы па забеспячэнні Магілёўшчыны айчыннымі аўтобусамі. У той жа час аўтобусы "Мерседэс" каштуюць каля 50 мільёнаў рублёў, маюць гарантыю тэрмінам на 5 гадоў і пераўзыходзяць МАЗы як па тэхнічных, гэтак і эстэтычных параметрах, ступені зручнасці для пасажыраў.

Канстанцін УВАРАЎ.

Да 91-й гадавіны з дня нараджэння Ларысы Геніюш

У Зэльве адбыліся ўрачыстасці з нагоды 91-й гадавіны з дня нараджэння паэтэсы Ларысы Геніюш (нарадзілася 09.08.1910), арганізаваныя актывістамі мясцовых грамадскіх арганізацый.

Удзел у мерапрыемствах узялі беларускія пісьменнікі, прадстаўнікі беларускай дыяспары, актывісты палітычных партый і грамадскіх арганізацый з Гродна, Зэльвы, Ліды, Слоніма, Мінска. У 2000 годзе ў Свята-Траецкай царкве была ўсталявана мемарыяльная дошка, прысвечаная памяці Ларысы Геніюш.

Пасля набажэнства ўдзельнікі ўрачыстасцяў усклалі на магілу паэтэсы і яе мужа Янкі Геніюша кветкі і вянок. Прысутныя ўхвалілі стварэнне ў Зэльве краязнаўчага таварыства імя Ларысы Геніюш, кіраўніком якога стаў мясцовы краязнаўца Юры Качук.

Павел МАЖЭЙКА.

За трактары атрымаем цэлюлозу

Перспектывы доўгатэрміновага супрацоўніцтва паміж Ленінградскай вобласцю і Беларуссю абмеркавалі падчас сустрэчы 9 жніўня губернатар Ленінградскай вобласці Валерый Сердзюкоў і кіраўнік аддзялення пасольства Рэспублікі Беларусь у Санкт-Пецярбургу Васіль Шаладонаў. Пра гэта паведаміла прэс-служба адміністрацыі вобласці.

Асаблівая ўвага ў рэгіёне надаецца супрацоўніцтву з Мінскім трактарным заводам: толькі за апошні час сельгаспрадпрыемствы вобласці атрымалі больш за 200 трактароў МТЗ, і пастаўкі будуць працягвацца, у прыватнасці, у лік паставак электраэнергіі. Па словах В.Сердзюкова, сёння разглядаецца таксама магчымасць павелічэння сустрэчных паставак, напрыклад, цэлюлозы. Атрымае свой працяг супрацоўніцтва з такімі вядомымі прадпрыемствамі, як "Гомсельмаш". Адкрываюцца магчымасці выкарыстання магутнасцей новых партовых комплексаў, і перш за ўсё Усць-лужскага, для перавалкі беларускіх грузаў.

БелаПАН.

Прэзентацыя кнігі, прысвечанай памяці Генадзя Карпенкі

У гатэлі "Беларусь" адбылася прэзентацыя кнігі "У часу ў палоне", прысвечанай памяці вядомага беларускага палітыка Генадзя Карпенкі, які трагічна памёр 6 красавіка 1999 года ў выніку інсульту.

У кнізе сабраныя матэрыялы аб жыцці і дзейнасці Генадзя Карпенкі, успаміны пра яго блізкіх сваякоў — жонкі, брата, маці, дачкі, а таксама сяброў і паплечнікаў. Змешчаны артыкулы і публічныя выступленні Генадзя Карпенкі. Аўтарам кнігі стаў брат народнага паэта Беларусі Ніла Гілевіча — пісьменнік Мікола Гіль.

"Гэтая кніга аб яркім і кароткім жыцці, — сказала на прэзентацыі ўдава палітыка Людміла Карпенка. — З яе старонак вы зможаце пачуць голас майго мужа, даведацца аб яго жыцці і барацьбе". Па словах Людмілы Карпенка, за два гады, што прайшлі пасля смерці яе мужа, удалося зрабіць вельмі многае: створаны фонд Генадзя Карпенкі, выдадзены зборнік артыкулаў "Генадзя Карпенку забілі?", а зараз выпушчана яшчэ і кніга. У бліжэйшых планах Людмілы Карпенкі — зняць фільм пра мужа.

Сваімі ўспамінамі аб вядомым палітыку на прэзентацыі кнігі падзяліліся яго паплечнікі па Аб'яднанай грамадзянскай партыі, ля вытокаў якой стаяў Генадзь Карпенка, вядомыя беларускія палітыкі і яго сябры. Усе сышліся на думцы, што лепшай памяццю Генадзю Карпенку стане перамога дэмакратычных сіл на прэзідэнцкіх выбарах.

Юрый ПАЦЁМКІН.

Два дабрачынныя праекты на суму 15,5 тысячы еўра

Беларускае прадстаўніцтва кампаніі Schwarzkopf & Henkel прыступіла да рэалізацыі двух дабрачынных праектаў, у рамках якіх Беларусі будзе аказана дапамога на суму 15.500 еўра.

Адзін з праектаў заключаецца ў закупцы звычайнай і спецыяльнай мэблі, а таксама камп'ютэрнай тэхнікі для аддзялення эндакрыналогіі і прыёмнага аддзялення 3-й дзіцячай гарадской клінічнай бальніцы Мінска. Сутнасць другога дабрачыннага праекта заключаецца ў падтрымцы 7-га Міжнароднага дзіцячага пленэру маладых мастакоў і арганізацыі выставы работ творча адораных дзяцей у музеі Марка Шагала ў Віцебску. Частцы праекта таксама накіравана дапамога ў стварэнні бібліятэкі пры гэтым музеі.

Па словах кіраўніка прадстаўніцтва Schwarzkopf & Henkel Надзеі Гудковай, гэтыя праекты ажыццяўляюцца супрацоўнікамі кампаніі бязвыплатна, у вольны ад працы час.

Аляксей АРЭШКА.

Не хадзіце на гэты балкон

Вытворчае ўпраўленне жыллёва-камунальнай гаспадаркі Брэсцкага аблвыканкама лічыць неабходным забараніць карыстанне балконамі кансольнага тыпу ў будынках, пабудаваных да 1970 года, прызнаць іх аварыйнымі, апламбіраваць выхады і забараніць выхад на гэтыя балконы ўласнікам кватэр.

У ліпені абваліўся балкон аднаго з дамоў Кобрына. Два чалавекі, якія стаялі на балконе, загінулі, пяцёра атрымалі траўмы (два чалавекі з цяжкімі траўмамі дагэтуль знаходзяцца ў Брэсцкай абласной бальніцы). Пасля надзвычайнага здарэння былі арганізаваныя камісіі па праверцы арганізацыі ўтрымання і тэхнічнага абслугоўвання жылога фонду Кобрына і выяўлення прычын абрушэння балкона. Зараз ужо вядома, што асноўнымі прычынамі трагедыі сталі недастатковая апорная здольнасць балконнай пліты з-за дапушчэння заводам-вырабляльнікам браку, нізкая трываласць бетоннай пліты.

Валянціна КАЗЛОВІЧ.

ВЫБІРАЙ!

Вандроўка маладых па Палессі

Працягваецца вандроўка "Рух добрай волі", якая праходзіць на Брэстчыне з 5 па 20 жніўня і ладзіцца кааліцыяй моладзёвых арганізацый вобласці. Ад Століна да Пінска вандроўка прайшла ўжо каля 20 вёсак.

Перад уездам у горад Пінск калону сустрэлі супрацоўнікі ДАІ, якія пажадалі ім добрай дарогі і падзякавалі за тое, што яны робяць патрэбную справу. Намеснік начальніка гарадскога РАУС падпалкоўнік Кібух таксама прыхільна паставіўся да мерапрыемства. У горадзе падарожнікі запрашалі жыхароў прыйсці на выбары, раздавалі ім налепкі кампаніі "ВЫБІРАЙ", а таксама нумары газеты "Брестский курьер".

У другой палове дня вандроўка мусіла рушыць далей на Янаў, але на чыгуначным вакзале, дзе збіраліся ўдзельнікі, начальнік упраўлення унутраных спраў на транспарце Віктар Сачук выклікаў да сябе арганізатараў і на працягу 40 хвілін праводзіў з імі гутарку. Ён прызнаў, што ні крымінальнага, ні адміністрацыйнага кодэксу яны не парушаюць, але ў яго ўзніклі пытанні пра мэту вандроўкі і дакладны маршрут. Ён пытаўся, ці ёсць дазволы ад бацькоў на ўдзел у вандроўцы непаўнагадовых удзельнікаў, але такія дазволы ёсць.

Удзельнікі вандроўкі гавораць, што людзі з удзячнасцю прымаюць інфармацыю, якой ім вельмі не хапае. Многія здзіўляюцца, што іх ні за кога не агітуюць, а толькі клічуць прыйсці на выбары. У вёсках, дзе ладзяцца канцэрты і спартыўныя мерапрыемствы, да вандроўкі далучаюцца мясцовыя жыхары.

Алена БАХУН.

НЕЗАЛЕЖНАЯ ЭКСПЕРТЫЗА

Белыя плямы папулізму, альбо Яшчэ раз пра беспрацоўе ў Беларусі

Уладзімір КУЛАЖАНКА, доктар эканамічных навук, прафесар

Апошнім часам беларускія папулісты для праслаўлення адміністрацыйнай улады ўсё часцей выкарыстоўваюць далёкія ад эканамічнага зместу формы ўздзеяння на асоб, якія прывыклі карыстацца інфармацыяй у, так бы мовіць, падрыхтаваным, разжаваным выглядзе. Узорам гэтага ёсць разважанні высокіх чыноўнікаў пра тое, як добра жыць у Беларусі пры ўладзе А.Лукашэнкі: няма грамадзянскай вайны, міжканфесійнай барацьбы, у краіне ціха і спакойна.

Так, умоўна спакойна. Але няма войнаў і ў суседняй Польшчы, Украіне, Літве, Латвіі, Эстоніі... І ніхто не лічыць гэта вялікім дасягненнем. Галоўным дасягненнем з'яўляюцца поспехі ў эканоміцы і заробкі людзей. Праўда, ідзе вайна ў суседняй Расіі. Але гэта імперыя. Войны там былі і будуць аж да таго часу, пакуль усе народы не атрымаюць незалежнасць. Такая прырода імперыялізму — трымаць прыгнечаныя народы і не пушчаць. Якая маленькая сербская імперыя, але і там ідуць ваенныя закалоты.

У астатнім папулісцкая схема Лукашэнкі і яго памагатых уся ў белых плямах. Пра тое, дзе дрэнна А.Лукашэнка маўчыць быццам вады ў рот набраўшы. Чаго ён і яго памагатыя нічога не гавораць пра тое, што ў краіне сёлета рэзка скарацілася вытворчасць важнейшых прадуктаў харчавання? У параўнанні з першым паўгоддзем мінулага года вытворчасць паменшылася: вараных каўбасаў — на 6%, паўвэнджаных і вэнджаных адпаведна на 27,1 і 21,5%, малака выраблена на 4,2% меней, хлеба — на 14,6%, вытворчасць макаронных вырабаў упала ў 2,3 раза (толькі 42,6% ад узроўню мінулага года). А гэта ж прадукты шырокага спажывання. Скарацілася вытворчасць нават такога "харчовага" прадукту, як гарэлка — на 8%, а піва, нягледзячы на спякотнае лета, аж на 17%.

Што станоўчага можа сказаць кіраўнік дзяржавы пра гэта, калі пры мізэрнай заработнай плаце многія прадукты харчавання для шэраговага спажыўца проста недаступныя. Зусім не выпадкова, што запасы некаторых відаў гатовай харчовай прадукцыі на сярэдзіну года перавысілі ўсялякую допушчальную мяжу: тлустых сыроў на складах назапасілася 2818 тон, альбо 87,9% месячнага аб'ёму вытворчасці, 3900 тон круп, альбо звыш чатырохмесячнага аб'ёму вытворчасці, моцных напояў 554 тысячы дэкалітраў, ці 70 працэнтаў месячнага аб'ёму вытворчасці.

Можна колькі заўгодна гаварыць аб 100-доларавай заработнай плаце для бюджэтнікаў, але гэта пакуль што не вырашае праблемы беднасці ў краіне. Лета павярнула на другую палову, прайшоў Ілля, а абяцаныя 100 долараў для абсалютнай большасці насельніцтва зусім не свецяць. Пазнейшых даных пакуль няма, але ў чэрвені спажывецкі бюджэт складаў 55 долараў. Грошы гэтыя мізэрныя, але 1672 тысячы чалавек атрымліваюць даходы меней 55 долараў, альбо значна меней. Да апошніх належыць 660 тысяч чалавек, заробкі якіх не перавышаюць 33 долары ў месяц. Здзіўляе, чаму пра гэтых людзей і пра тое, як ім жыць далей, не гаворыць галоўны папуліст? Чаго маўчыць пра тое, што на сёння насельніцтва краіны толькі на харчаванне трацiць 65—70 працэнтаў сваіх сярэдніх заробкаў. А гэта азначае, што сотні тысяч людзей на харчаванне трацяць усё, да апошняй капейкі ды яшчэ не хапае.

Адчуўшы пагрозу, Лукашэнка зрабіў прыгожы жэст — паабяцаў лібералізаваць эканоміку. Але па яго ж словах, абяцанай лібералізацыі будзе нададзена адміністрацыйная форма. Між тым, яшчэ стваральнік канцэпцыі сацыяльнай рынкавай гаспадаркі, якой нібы прытрымліваецца кіраўнік дзяржавы, Людвіг Эрхард у сваёй працы "Дабрабыт для ўсіх" пісаў: "Рыначная гаспадарка не можа быць аддзелена ад свабоднай канкурэнцыі; яна не можа таксама адмовіцца ад функцый свабоднай цаны. Хто пажадае выключыць функцыю свабоднай цаны, той забівае канкурэнцыю і садзейнічае здранцвенню эканомікі". Людвіг Эрхард дасягнуў эканамічнага цуду ў Германіі, А.Лукашэнка сваёй цэнавай палітыкай якраз і прывёў эканоміку Рэспублікі Беларусь у стан здранцвення.

Не белай плямай, а проста бяльмом на папулісцкай схеме А.Лукашэнкі з'яўляецца праігнараваная і забытая праблема масавага беспрацоўя ў краіне. Афіцыйна зарэгістраваных беспрацоўных — мізэр, у межах ста тысяч чалавек ці каля двух працэнтаў ад працаздольнага насельніцтва. А фактычна да гэтай лічбы трэба дадаць тых, хто працуе няпоўны тыдзень, каго накіроўваюць у змушаны адпачынак, часта без утрымання, умоўна занятых на заводах і фабрыках і г.д. Набіраецца звыш 400 тысяч чалавек, ці каля 10% ад працаздольных. Гэта як мінімум, а на самай справе — значна болей. Толькі кандыдаты ў прэзідэнты ад дэмакратычнай апазіцыі сур'ёзна думаюць пра гэта. У прыватнасці лідэр "Рэгіянальнай Беларусі" Сямён Домаш. У апошніх сваіх публікацыях ён сур'ёзна ставіць праблему аб стварэнні рабочых месцаў менавіта малым і сярэднім бізнесам і самазанятасці насельніцтва.

Штучна абвясціўшы амаль поўную занятасць пры татальным беспрацоўі, А.Лукашэнка зусім выключыў праблему беспрацоўя ў невялікіх гарадах, раённых цэнтрах і мястэчках. Адтуль, дзе адносна ёсць жыллё, пастаянна эмігрыруе моладзь, бо няма працы. Паступіць на вучобу большасці сельскай і местачковай моладзі таксама не ўдаецца па многіх прычынах. Свежы прыклад: сёлета ў БДУ паступіла 5667 заяў аб прыёме на вучобу ад гараджан і 606 — ад сельскіх абітурыентаў. Залічана 1710 гараджан і толькі 155 вяскоўцаў. Вернуцца выпускнікі ў свае вёскі і райцэнтры — а што рабіць, чым заняцца?

Праблема занятасці ў невялікіх вёсках і мястэчках — дзяржаўная праблема. Там трэба ствараць прамысловыя прадпрыемствы і інфраструктуру, каб яны комплексна развіваліся і паглыналі ўвесь растучы працоўны рэсурс, а не сілкавалі беспрацоўе ў гарадах. Зразумела, што тут без рэструктурызацыі прамысловасці і другіх галін народнай гаспадаркі не абысціся. А якраз тут не заўважаецца ніякіх зрухаў. Між тым, трэба сур'ёзна думаць пра адгалінаванне вытворчых аб'ектаў ад буйных прадпрыемстваў і размяшчэнне іх у невялікіх гарадах і мястэчках. Пры гэтым трэба пазбегнуць адмоўнага вопыту расійскіх гарадоў, дзе працаўладкаванне людзей у невялікіх гарадах звязана з адзінымі горадаўтваральнымі монапрадпрыемствамі. У такіх гарадах у Расіі жыве звыш 20 мільёнаў чалавек. Трапляе ў крызіс такое прадпрыемства — жах сказаць, калоціць увесь горад. У Беларусі гэтага трэба пазбегнуць. Малыя гарады і мястэчкі як цэнтры аграрных рэгіёнаў павінны развівацца комплексна і імкліва. Але сённяшнія ўлады, адчуваецца, гэтую праблему не здольныя вырашыць. Хвароба беспрацоўя заходзіць углыб, а рынак працы знаходзіцца як бы ў тумане.

ДАЙДЖЕСТ

Арестованы по подозрению в изнасиловании...

В Великобритании арестованы бывший министр от партии консерваторов Нейл Гамильтон и его жена Кристина по обвинению в изнасиловании. Через несколько часов допроса, на котором супружеская пара последовательно отрицала свою вину, подозреваемые были отпущены под залог.

По сообщению 24-летней жертвы преступления, 52-летний министр тори и его 50-летняя жена совершали по отношению к ней "непристойные акты", в то время как некий 60-летний человек насиловал девушку. Этот человек был арестован в мае и отпущен под залог месяц назад. Доказательством преступления для полиции является пока что то обстоятельство, что леди Гамильтон часто посещает порнографические сайты в Интернете. Сейчас полиция изучает компьютер супругов с целью обнаружить там доказательства сексуальных отклонений министра и его жены.

На снимке: Нейл Гамильтон (на переднем плане).

"The Sun", Великобритания.

Гельмут Коль судится с неизвестным клеветником

Бывший канцлер Германии Гельмут Коль подал в суд на неизвестного человека, распространившего фальшивую предсмертную записку жены экс-канцлера Ханнелоре Коль. В этой записке госпожа Коль якобы утверждала, что в ее смерти виноват муж. Как сообщил представитель прокуратуры Мюнхена Август Штерн, его ведомство уже начало расследование по факту дискредитации и нанесении экс-канцлеру морального ущерба.

Он отметил также, что в записке были названы имена 19 известных женщин, которые должны были получить это послание, но пока неясно, было ли оно вообще разослано. По сообщению немецкой прессы, большинство из поименованных дам являются политиками или женами политических деятелей.

Напомним, что Ханнелоре Коль покончила с собой 5 июля этого года, приняв огромную дозу лекарств. В течение последних семи лет она страдала от световой аллергии, а в последние 15 месяцев вообще не могла выносить дневного света. Как заявили по этому поводу в офисе Коля, его жена наложила на себя руки, так как у нее не было никакой надежды на выздоровление.

"Ассошиэйтед Пресс".

Пловец пропал в Ла-Манше на пути во Францию

Французские и британские спасатели ведут поиск 37-летнего швейцарца Уэли Штауба, который пропал во время заплыва из Англии во Францию через канал Ла-Манш. Команда судна "The Lady Sarah", сопровождавшая пловца, потеряла его из виду у входа во французскую гавань в полутора километрах от берега и подняла тревогу.

Поиск пропавшего пловца ведут два спасательных корабля сил береговой охраны, а также два французских вертолета, оснащенные инфракрасными детекторами.

"Би-Би-Си Ньюс".

К десятилетию независимости в Молдавии выпустят 1500 заключенных

В Молдавии вступил в силу закон об амнистии. Он приурочен к десятой годовщине независимости страны, которая будет отмечаться 27 августа. Как сообщил генеральный директор департамента пенитенциарных учреждений Молдавии Вячеслав Тонкоглаз, под действие этого закона подпадают порядка 1500 заключенных различных категорий. Всего же в 20 молдавских тюрьмах содержатся более 10 тысяч заключенных.

За десять лет независимости это уже шестая амнистия в Молдавии. Принятый парламентом республики закон об амнистии был опубликован и вступил в силу в минувшую субботу.

"Интерфакс".

Российского туриста в Дели убили и спрятали в чемодан

В восточном районе индийской столицы обнаружен труп российского туриста, упакованный в большой металлический чемодан. Чемодан был найден случайным прохожим на берегу реки Симапури. Труп, на котором не было ничего, кроме нижнего белья, был завернут в простыню и полотенце и уложен в спальный мешок. По маркировке на простыне полиции удалось разыскать предполагаемое место убийства — отель "Пахарганж".

Связавшись с администрацией отеля, следователи выяснили, что убитый был его постояльцем — им оказался 30-летний россиянин Виктор Панайоти, уроженец Ленинграда, поселившийся в "Пахарганже" 27 июля.

РИА "Новости".

Альберт Гор возвращается в большую политику

Спустя семь месяцев после проигрыша на выборах президента США и исчезновения с политической арены страны бывший вице-президент страны Альберт Гор делает шаги к возвращению в политику. Он уже принял участие в нескольких мероприятиях в штате Теннесси, в том числе присутствовал на открытии школы молодых политиков и встретился в неформальной обстановке с представителями политических кругов США. И хотя Гор пока никак не дал понять, намерен ли он бороться за кресло президента на выборах 2004 года, по мнению прессы, он примет это решение в ближайшие несколько месяцев.

Согласно последним опросам общественного мнения в США, по популярности Гор не уступает нынешнему президенту Джорджу Бушу, а около 70% демократов хотят, чтобы он вновь поборолся за пост президента.

"The Independent".

В Нигерии неверная жена приговорена к 100 ударам плетью

Суд нигерийского города Гусау приговорил женщину, изменившую своему мужу, к 100 ударам плетью. Гусау является столицей штата Замфара — первого из двенадцати, на территории которого введены в действие законы шариата. Как сообщает газета Comet, приговор был вынесен 17-летней Амине Абдуллахи, переспавшей с посторонним мужчиной, который, однако, все отрицает.

"Си-Эн-Эн".

ПАЎНОЧНА-КАРЭЙСКІ ГУЛАГ У РАСІІ

Вячаслаў ДУБІНКА

Гісторыя паўтараецца двойчы. Спачатку ў выглядзе трагедыі, а пасля — камедыі. Найперш у выглядзе фарсу, а надалей — факту. І над тым, ад чаго мы горка плакалі, крывавай юшкай сталінізму адплёўваючыся, цяпер толькі лянiва пасмейваемся, слухаючы і бачачы па тэлевізіі, як браняпоезд з "карэйскім сонейкам" у жалезных, але залатых вантробах рухаецца па Транссібу, каб усцешыць сваёй павагай расійскага цара.

А няхай бы завітаў адзіна любімы сын геніяльнага правадыра Кім Ір Сена ў Хабараўскі край. Там, у пасёлку Чэгдамын, перавыхоўваюцца карэйцы-штрафнікі — тралююць лес.

Яшчэ пры Брэжневе з Паўночнай Карэяй была заключана дамова: СССР адвёў ім ладны кавалак, багаты лесам. На 50 гадоў. СССР ляснуўся, а карэйцы тралююць. А там, дзе яны прайшлі з сякерамі, піламі — тайга не шуміць, а горка плача.

На БАМе сонейка Кіма свеціць

На "магістралі стагоддзя" я быў шмат разоў, абіваў капейку на зборы арэха-кедрача, жывіцы, браў удзел у розных экспедыцыях, а іх столькі было — на кожную песень столькі не набярэшся. І мне пашанцавала: адным з першых ехаў па чыгуначнай трасе ад горада Камсамольска-на-Амуры да горада Чэгдамына, што ў Хабараўскім краі. Ехалі, як хворы Кабзон спявае. Спыняліся каля кожнага маста праз водную артэрыю, і машыніст бегаў глядзець, каб упэўнівацца, ці сапраўды мост стаіць надзейна, ці... У той час шмат чаго рабілася дзеля галачкі, каб хутчэй далажыць пар-ты пра подзвіг працоўны. Каля нейкага паўстанка пад назвай "Камсамольскі лесапавал" наш састаў прыцішыў ходу, бо ўжо бралася на вечар і спяшацца не трэба. І раптам, як па камандзе, з лясной глухмені да пасажырскіх вагонаў уроссып кінулася мо паўсотні людзей кітайска-карэйскай знешнасці. Імгненна пазашываліся ў вагоны, пазаскоквалі на дах, шчаміліся на падножках.

Уявілася самае горшае. Мы міжволі ўспомнілі пра свае нажы, без якіх у вандроўкі не вылазь. Хунхузы перайшлі граніцу і рассыпаліся мільённымі мурашамі па таёжных сцежках, мясцовых тубыльцаў заікастымі робячы.

Турботы нашы пра горшае былі марнымі, бо безбілетнікі, узяўшы наш поезд штурмам, былі карэйскімі дрывасекамі, што давалі норму на адной са сваіх дзялянак і вярталіся дахаты, у Чэгдамын. Дзелавіта соўваліся па вагонах, прапаноўваючы бартэр.

— Хлеба, хлеба давай, а я тебе водку давай, хороший водка. Выпьеш водка — карашо будет.

І праўда, знайшліся сярод пасажыраў тыя, каму ад хлеба кайфу мала, а вось ад гарэлкі...

Чэгдамын — часовая сталіца карэйскіх дрывасекаў

У гэтым някідкім, няўтульным пасёлку я правёў некалькі тыдняў, робячы вылазкі на розныя маршрутныя сцежкі. Уражанні ад тых вандровак і ад усяго, што бачылася там, на ўсё жыццё. Карэйскі начальнік — маленькі папа і робіць усё, каб працавіты люд аддана працаваў, каб быць дастойным "большому папе". Хто такі самы "большой папа" ў КНДР вядома нават і вожыку з глухой тайгі. А вось "маленькіх пап" у Чэгдамыне я бачыў шмат. А хадзілі карэйцы па пасёлку паўзводна, рэдка паротна. Наперадзе "папа". У яго файны фрэнч ружовага колеру, а на лацкане якраз там, дзе б'ецца сэрца, — амаль медаль з выявамі Кім Ір Сена. А за ім хмурныя — просты люд. Усе ў аднолькавых, колеру бруднага асфальту картовых куртачках-фрэнчах. І на грудзях кожнага — медаль з выявай таго ж самага правадыра. Толькі ў папы — пазалочаны, дарагі медаль-знак, а ва ўладальнікаў картовых фрэнчаў — медныя, але не менш дарагія простаму сэрцу выявы.

Патрапіліся мне і бугры высокага палёту, накшталт нашых раённых партыйных вертыкальных. Засяроджаны, строгі. Фрэнч з дарагога сукна, а медаль з Кімам — ці не з золата кляпанага. Ён пэўна вадзіў на прагулку ў "горад" мо батальёны ці палкі.

Для карэйца з КНДР вялікае гора — страціць медаль — знак з выявай "сонейка": тады хоць тапіся ў шматводнай рацэ, збягай у тайгу, а не тое чакае цябе пакаранне. І чакае такое...

У пакойчыку "шчасця"

Карэйскія энкавэдысты, як "маленькі папа", так і палітрукі, вельмі вынаходлівыя, калі справа даходзіць да пакарання вінаватага "кімрыка".

Хап бедалагу і ў калодкі, ды не простыя. З дзвюх палавінак.

Заціснуць ногі, а калода важыць — ого! Пакладуць гарамычнага тварам на падлогу і гукаюць... членаў тае брыгады, дзе ён працуе. Кожны атрымае бамбукавую палку, з Карэі прывезлі. І кожны павінен урэзаць палкай трыццаць удараў па падэшвах босых ног. Пасля гадзіны такога выхавання ў гаротнага ногі чарнеюць, не хутка ён пабяжыць ў тайгу па нормы. Ды не трэба, бо ягоную норму павінна даць брыгада.

Пакаранне ў пакойчыку "шчасця" крыху больш гуманнае, канечне, на погляд карэйскіх выхавацеляў. Уявіце сабе пакой чатыры на чатыры метры. Голыя сцены, зямельная падлога — яма і толькі. І ніводнага вакна. Па вуглах стаяць "дзеці Кіма" і ў кожнага доўгая палка з гумовым даўбелем на канцы. Гаротнага туды, дзверы шчоўк, — цемра, цішыня. І тваё шчасце ў тваіх нагах, лоўкасці. А куды ты збяжыш, бо малоцяць палкамі, не шкадуючы? Саб'юць у горкі яблык, а пажаліцца няма каму, "сонейка" высока.

Карэйцы поўначы — народ, які не смяецца

І не плача. За іх плачуць чэгдамынскія сабакі. На свае вочы бачыў дзіўную карціну. Некалькі сабачак весела беглі па ўскрайку пасёлка. І раптам адзін з іх падскочыў, выгнуўся, перакуліўся праз галаву і дзёру ад сваіх сяброў, па гайні. Нёсся, як угарэлы. І толькі тады закінуў галаву і дзіка заскуголіў. Мурашы пабеглі па целе. Благое што? Бяда насоўваецца? Сабакі бяду чуюць. Тыдзень таму рака выйшла з берагоў пасля праліўных дажджоў, нарабіла шкоды.

І, праўда, бяда насоўвалася, сабачая бяда — карэец-сабакалоў і прычындалы адпаведныя пры ім. Вяроўка-ўдаўка, прынада харчовая дый спецыяльная палка для таго, каб рабіць з сабачкі смачную адбіўную.

Прыгатаванне сабачага рагу — занятак не для слабанервовых.

І няхай даруе мяне чытач за радкі, якія пойдуць ніжэй, пра эшафот для сабачкі. Ловяць небараку, моцна звязваюць удаўкамі і цягнуць да неглыбокага ручая з прахалоднай вадой, і б'юць бязлітасна палкамі, каб усе сабачыя косці перамалоць, калі кроў з касцямі перамяшаецца — смачнейшым мяса стане. Пакідаюць паўжывога сабачку ў вадзе, каб ціха канаў да раніцы. А ўранні кухар бярэцца за справу. Неглыбокую яміну абкладваюць дробным каменнем, закладваюць сабачку і прысыпаюць каменнямі. Запальваюць вялікі касцёр. Праз пэўны час смажаная сабачаціна гатовая. Укінуць карэйскай гарэлкі па шкаліку і заспяваюць песню. Хвала табе, вялікі правадыр, за смачную пайку!

Цягнік Камсамольск — Чэгдамын.

БАМ.

Фота аўтара.

Бізнес "дзяцей" Кіма і ўдарнікі БАМа

Адзінае, што лічылася ходкім карэйскім таварам для бамаўцаў, — гарэлка і гумовыя красуні. Іх можна напампаваць гарачым жаданнем бамаўскага джыгіта... Красуні кляпаліся ў Японіі. Якім чынам патрапляў гэты перажытак імперыялізму ў цнатлівую да суровасці краіну "вечнага шчасця", невядома. І самае дзіўнае. Пляшку гарэлкі бралі "гарлан на рыла", а вось красуню, бо ўсё ж такі не на халяву, а за дзве сотні — на траіх. Лялі гожыя, стройныя, як дзве кроплі падобныя на тых, што на вокладцы часопісаў слабанервенных мужыкоў у пот кідаюць. Праўда, карэйцы хутка скемілі і розных там пухірчыкаў, "каб пахла хораша", сподняй бялізны, апранах не вазілі.

— Не трэба гэтых ануч, ёй і ватовачка сойдзе, — бамаўскія хлопцы не на мякеньких пярынках гадаваныя, суровую школу прайшлі.

І выйшла неспадзёўка. Збагрыў карэец хлопцам пекную лялю. Яна пэўна заляжалася ў дзеўках нечапаная, а мо гума перапрэла ад часу. Дваіх бамаўскіх хлопцаў вытрымала, а вось пад трэцім дала дуба. Пакрыўджаны ўдарнік бамаўскай працы за ашматкі лялі і да гарадка.

— Ах ты, падла вузкавокае, што ты нам падсунуў!

А ў іх свой гарадок, свая ўлада, свае норавы і свае правілы жыцця. Хлопец з аддаўшай канькі красуняй да вялікай аркі, дзе пяціметровы Кім Ір Сен сваёй рукой шчыкатаў бамаўскія воблакі. А далей няма ходу — палуй замок. Памахаў кулаком і разявіў рот, бо было ад чаго. Некалькі карэйцаў знялі нагавіцы і паказалі яму худыя с...

А вы кажаце, што ў карэйцаў з поўначы няма гумару.

Украсці гусенічны трактар — не зладзейства...

На БАМе ўсё ляжала дрэнна, пад адкрытым савецкім небам: бульдозеры, аўтасамазвалы, колавыя і гусенічныя трактары, камнедрабілкі, насосы, маторы, цвікі са скрынямі, ламы і кельмы. Бамаўцы — народ шчодры, не шкада — усё кругом калгаснае, не маё. Украсці — розуму шмат не трэба. Як сцямнее, — ідзеш, і на што наткнешся — карэйскае. А вось вывезці — смякалка трэба, кемлівасць усюды трэба. Кожны тыдзень у КНДР адпраўляліся вагонамі здабыткі бамаўскіх "кімрыкаў". Падганялі платформы, і, як сцямнее, са схованкі рушыла ўкрадзеная тэхніка. Заганяць на платформу і хорашанька, як гэта ўмеюць азіяты вышэйназваных мясцін, абкладвалі бярвеннем без сучка і галінкі, — палец не падаткнеш. А ў кабінку машыны дробнага дабра напхаюць — дарагі Кім Ір Сен дзякуй скажа.

А як дадому ад'язджалі — крамы наўкола 50—100 кіламетраў пусцелі дачыста. Скуплялі ўсё, што круцілася, вярцелася, каціліся пад прымусам мазаля ці ад вілкі з дротам, тэлевізары, пыласосы, прасы, адвёрткі, малаткі і прочая. І яшчэ лекі. Ад "галавы болел — кушай", "жывот балел — кушай". Лекі грузілі мяшкамі. І цыгарэт, і махорку, і цукар. Удзячны пакупнік "кімрык". У асаблівай пашане — вайсковая амуніцыя. Салдаты-дэмбелі звозілі з Камсамольска, Хабараўска ўсё, што можна было ўкрасці з салдацкіх капцёрак.

А вось за белы генеральскі паўшубак давалі "два красивый, красивый девушка", "десять вкусный, вкусный водка". У адным з фільмаў пра КНДР бачыў вайскоўца, апранутага ў белы генеральскі кажух. Ці не з сібірскае аўчыны?

Карэйцы — агароднікі

Яны ўмудрыліся і ў Сібіры разбіць агароды, у суровых умовах, дзе дзесяць месяцаў зіма, а астатняе — зімняе лета. Калі ж бамаўцы вечарам, напіўшыся ўсяго, што біла па мазгах, хадзілі, спявалі, біліся, карэйцы ўвіхаліся на агародах. І хутка з'явілася свая цыбуля, морква, нават і агуркі.

У карэйцаў поўначы святаў, што ў зладзюка-цыгана коней. І святы самыя розныя. І ўсе дзякуючы Кіму. Схадзіў у маладосці на гару ШАНЬ, а было ў маі. Гуляй народ, Кіма славячы. А ў верасні падняўся да вадапада, пракляўшы амерыканцаў, — чым не свята. І песні спяваюць, клятву вернасці даюць і творы Кіма чытаюць. А там ёсць што пачытаць.

Кароткая біяграфія Кім Ір Сена ў трох тамах. Сваім перадавікам, стаханаўцам паліторганы ўручаюць кароткую біяграфію ў дзесяці тамах. А вось на вынас, за вароты, сябрам па класавай барацьбе і агульным барацьбітам за міравую камунію — у трох тамах на расійскай мове. Я прывёз такі унікальны трохтомнік. Хораша выдадзены, у шыкоўных вокладках, з залатым абрэзам і залатым цісненнем. Усе тры тамы — гучныя малітвы, акафіст, усе магчымыя эпітэты, якія ёсць у багатым слоўнікавым запасе расійскай мовы, — яму, геніяльнаму Кім Ір Сену.

Харчовы рацыён "кімрыка"

Канешне ж, пад кіраўніцтвам Кіма паўночная Карэя калонамі дружнымі, шчыльнымі ў аднолькавых картовых фрэнчыках дайшла да вышынь дабрабыту і гэта вядома ўсім. А вось пра харчовую пайку карэйцаў некалькі слоў. Чым яны харчаваліся ў сваім дружным лагеры за высокай сцяной і калючым дротам, — невядома. А вось за межамі яны шчыравалі, не шкадуючы сіл і часу. У руках ці не кожнага лесапавальшчыка была акуратная, невялічкая кашолка з бярозавай кары. Гэта для вусеняў, чарвякоў, хрушчоў, дробнай жыўнасці — усё, што рухалася, пападала на вочы, згадзіцца на вячэру, сняданак. Асаблівым далікатэсам лічылася гадзюка, але яна траплялася рэдка.

Вынаходніцтва карэйцаў — іншым навука

Сябруючы з такім рэжымам, варта пераймаць вопыт карэйцаў з КНДР. Як у саракаградусны мароз хадзіць у кедах кітайскае клёпкі, даваць норму за сябе і за таго хлопца, быць бадзёрым. А гэта вельмі проста. Трэба кожны дзень чытаць творы Кім Ір Сена, спяваць пра яго песні і... густа-густа намазаць гарчыцай ногі, абгарнуць анучкай і ў кеды. Цёпла, душа ад шчасця нямее, а родная Паўночная Карэя — твая маці палучыць сібірскі кедрач, сасоннік, піхту, а калі пашанцуе — трактар, самазвал, калёсны кран.

І на заканчэнне пра Ільіча, які Леанід. Пакідаючы Чэгдамын, я ў Камсамольску заўважыў дзіўны плакат-агітку. На пяціпавярховым доме агромністых памераў вясёлы Леанід Ільіч з трыма зоркамі героя ашчаслівіў сібіракоў. А якраз тыдзень таму на яго маршальскі фрэнч прыляпілі чацвёртага Героя. Даўмеліся мясцовыя мастакі ў хаўрусе з партыйцамі. Прыбілі да пляча Ільіча дошку-саракоўку, падмалявалі пляччо і зорку — чацвёртую. А ўнізе па-карэйску некалькі радкоў. Пэўна Ільіч прывячаў новых "кімрыкаў" у таёжным шчаслівым краі, а тым хто ад'язджаў — яшчэ больш раднай хады да карэйскай камуніі.

СПОРТ

Какая боль! Беларусь — Аргентина 5:0

Первый чемпионат мира по футболу среди артистов

Пока национальная сборная нашей страны лишь мечтает о чемпионате мира по футболу, команда белорусских артистов это право уже получила и в стартующем в конце августа турнире в Москве станет одной из шестнадцати дружин, которым посчастливилось стать участниками супершоу.

60 стран мира изъявили желание приехать в Россию, но только одиннадцать коллективов из Европы плюс представители Аргентины, Бразилии, Нигерии, Южной Кореи и Японии впервые в истории мировой эстрады будут не только петь, но играть на глазах у публики в футбол. И делать то и другое кто как может. Все они поделены на четыре предварительные группы, победитель каждой попадет в квартет лучших, который и разыграет необычный, но от этого не менее почетный приз.

Сборная Беларуси начнет свой (хотелось бы верить) путь наверх вместе с командами Аргентины, Чехии и Швеции. По правилам соревнований, среди игроков могут быть и два "дядьки", имеющих превосходное профессиональное понятие о футболе. Правда, не младше 40 лет от роду.

Кого мы только не увидим на поле! Сам Диего Марадона будет капитанствовать у аргентинцев, лучший футболист Европы 1985 года Игорь Беланов наденет на себя "жовто-блакітную" майку украинской сборной, Збигнев Бонек поведет за собой поляков, Вагиз Хидиятуллин поможет россиянам, японцы заявили в состав так понравившегося им бразильца Зико, испанцы срочно вызвали Буатрагенью, у нигерийцев при определении этой "сладкой парочки" едва ли не разгорелся настоящий скандал: оказывается, в этой стране все умеют играть в футбол и петь...

А ведь еще будут выступать и футбольные звезды из Франции, Англии, Италии, Румынии, Греции, Германии... Одним словом, отметиться на такой "фиесте" стремится каждая знаменитость. Целая россыпь всемирно известных певцов примеряет футбольные доспехи. В официальных заявках — млечный путь "звезд". Навскидку, по памяти назову лишь некоторых из них: Стинг, Стюарт, "Скорпионс"... А знаете, кто будет играть у испанцев в воротах? Хулио Иглесиас, до 20 лет выступавший, кстати, за мадридский "Реал". Неслабую команду "зарядил" и наш старший "интеграционный братишка": Газманов, Маликов, Пресняков-старший; поговаривают, что не прочь "потусоваться" даже и сам последний суженый "мадам Брошкиной"...

Белорусская сборная артистов существует уже седьмой год. Идея ее создания принадлежит певцу и композитору Альберту Скороходу. В составе белорусских "зорак" мы также увидим Дмитрия Смольского, Анатолия Длусского, братьев Хлестовых, рок-группу "Новый Иерусалим", солиста оршанской "Пани Хиды" Александра Ждановского... А вот место, оговоренное регламентом для профессионалов, пока вакантно. Получается, что у нас нет классных футболистов, тех, кому за сорок? Вот их-то, простите, как раз навалом, не то что нынешних, молодых...

Увы, проблем на данном этапе больше, чем решенных вопросов. Свое "фе" этой идее уже озвучили Минспорт и Минкульт. Зато помогла Федерация футбола: нашли трусы и майки. Зато нет специальной обуви, щитков и прочего. Очень надеялись на спортсмена №1, вписав его фамилию в графу "почетный председатель оргкомитета", вероятно, намекая, что коллектив поддерживает данного господина-товарища. Но, видать, письмо в администрацию попало в нечетный день, а посему ни ответа, ни привета пока не последовало.

Тренируются "красно-зеленые" исключительно вместе со сборной милиционеров из Белполка. К чему бы это? Может, блюстители порядка поделятся какими-то наработками или чем-то еще, неведомым тому же хитрому Марадоне? По крайней мере, одна новость из тренировочного лагеря уже радует: правого защитника будет играть настоящий, правда, не полковник, но милицейский капитан. Да какой! Обладатель 100 необычных рекордов по поднятию тяжестей Вячеслав Хоронеко. Это вам, позвольте заметить, почище, чем волжская "зацепка" или итальянское "катеначчио"! Жаль только, 1 сентября в финальном матче он не сможет выйти на поле. По договоренности с организаторами необыкновенного зрелища под названием "Первый чемпионат мира по футболу среди артистов" белорусский силач планирует вместе с финальным свистком всего действа завершить там же, на стадионе "Труд", свой 12-часовой подъем пивного кега весом в сорок килограммов!

И, наконец, самая главная "фишка" необычного парада знаменитостей в Москве. Каждая сборная, помимо игры, должна своими силами дать двухчасовой концерт перед зрителями. По жребию, первыми услаждать слух взыскательных музыкальных фанатов будет дуэт Беларусь — Ю. Корея. Выделено место и в программе гала-концерта. Нас там будут представлять Александр Тиханович и Ядвига Поплавская, которые едут поддерживать ребят.

Впрочем, "черновик" умения играть и петь вы сможете "прочитать" сами, если побываете в эту субботу в Уручье на празднике милиции. В нем примет участие и наша "Арт-старс".

Владимир ДОВЖЕНКО.

НОК Румынии пожизненно дисквалифицировал рекордсменку мира

Румынская метательница молота, рекордсменка мира Михаэла Мелинте пожизненно дисквалифицирована национальным олимпийским комитетом за применение допинга. В заявлении НОК говорится: анализы показали, что Мелинте употребляла запрещенный препарат нандролон. Допинг-проба была взята на соревнованиях в итальянском Милане в июне прошлого года. Такое же наказание постигло футболистов Адриана Няга и Кристиана Бутуруга, использовавших метелонон. "Никто из этого трио не сможет больше никогда выступать за Румынию на Олимпийских играх", — говорится в заявлении.

В Сиднее вновь зажгут олимпийский огонь

Главный факел прошлогодней сиднейской Олимпиады, поднятый над главной ареной Игр, после капитального ремонта займет привычное место: на северной стороне стадиона "Австралия". В течение нескольких следующих недель рабочие смонтируют коммуникации к этой 10-метровой конструкции. Факел будет заново зажжен в годовщину начала Олимпиады, 15 сентября. Пламя погаснет через 3 недели, время продолжительности Игр. В будущем факел будут зажигать в особых случаях. Реставрация конструкции проходила на фабрике в городке Карнелл. В факеле заменили все трубы и сопла, затем поместили на баржу и доставили в сиднейский район Хоумбуш-Бей, где находится Олимпийский стадион.

І медалі, і допінг...

На чэмпіянаце свету па лёгкай атлетыцы, што праходзіць у канадскім Эдмантане, беларускія спартсмены заваявалі яшчэ адну ўзнагароду.

Алімпійская чэмпіёнка Сіднея ў кіданні дыска Эліна Зверава стала сярэбранай прызёркай сусветнага першынства. Яе снарад праляцеў 67 метраў і 10 сантыметраў. Чэмпіёнкай свету ў гэтай дысцыпліне стала расійская спартсменка Наталля Садава, чый вынік 68 метраў і 57 сантыметраў. Дарэчы, гэта лепшы вынік у сезоне.

Такім чынам, на працягу чэмпіяната беларускія лёгкаатлеты заваявалі чатыры ўзнагароды. Яніна Карольчык (залаты медаль у штурханні ядра), Наталля Сазановіч (сярэбраная ўзнагарода ў семібор'і), Валянціна Цыбульская (серабро ў хадзьбе) і Эліна Зверава (серабро ў кіданні дыска).

Не абышлося ў Эдмантане і без допінгавага скандалу. У яго эпіцэнтры, акрамя румынскай кідальніцы кап'я Аны Мірэлы Цермурэ, апынулася і беларуская спартсменка. Допінгавы тэст бягунні на 400 метраў Наталлі Салагуб даў станоўчы вынік. У крыві лёгкаатлеткі знайшлі сляды забароненага прэпарата — норадостэрону. Усе вынікі Наталлі Салагуб у Эдмантане прызнаны несапраўднымі, а самой спартсменцы пагражае двухгадовая дыскваліфікацыя.

Стагурская перамагла ў Францыі

Беларуская велагоншчыца Зінаіда Стагурская стала пераможцай чарговага этапа шматдзённай велагонкі Grande Boucle Feminine. Час Зінаіды Стагурскай 2 гадзіны і 38 секунд. На адну сотую беларуская спартсменка апярэдзіла расіянку Вольгу Слюсараву.

У агульным заліку гэтай велагонкі Зінаіда Стагурская займае другі радок, саступаючы іспанцы Хоане Самарыбе 31 секунду.

Віталь ГАРБУЗАЎ.

ЛЁС ЧАЛАВЕКА

Вяршыня Ірыны Вяленковай

У 1995 годзе беларуская альпіністка Ірына Вяленкова ў адзіноце правяла на васьмітысячнай вышыні 13 гадзін. Раней лічылася, што начоўка ў Гімалаях — верная смерць. Беларуская спартсменка даказала, што гэта не так. Больш за ўсё ад холаду пацярпелі ногі.

Потым, за два гады і два месяцы, мужная беларуская альпіністка перанесла 14 аперацый у маскоўскіх клініках. Ампутацыі пальцаў ног, бясконцыя перасадкі тканак... Але, нягледзячы на ўсё, Ірына цвёрда вырашыла вярнуцца ў вялікі спорт, паставіўшы сабе чарговую мэту — быць першай беларускай альпіністкай, якая б узнялася на самую высокую кропку Паўночнай Амерыкі — пік Мак-Кінлі. Яго вышыня — 6.194 метры.

Мара аб Мак-Кінлі

— Мая мара ўзнікла ў 1996 годзе, пасля таго, як у інстытут імя Скліфасоўскага, дзе я рабіла першыя рэабілітацыйныя крокі пасля ампутацыі, да мяне прыйшлі журналісты расійскага тэлебачання. Яны пыталіся, ці магчыма маё вяртанне ў альпінізм. Яны і падалі мне ідэю пра ўзыходжанне на Мак-Кінлі. Узысці на самы паўночны шасцітысячнік свету, які да таго ж з'яўляецца вышэйшай кропкай Паўночнай Амерыкі — вельмі прэстыжна. І рэльеф гэтай гары добра падыходзіў для майго "новага стану". Я прызвычаілася быць ва ўсім першай. Так і нарадзілася мара: быць першым прадстаўніком Беларусі на Мак-Кінлі.

У той момант я не разумела, наколькі важна для фізічных здольнасцяў тое, колькі ў мяне ампуціравана. У гісторыі савецкага альпінізму былі выпадкі, калі пасля вельмі моцных абмарожванняў мужчыны вярталіся ў строй. Іх вопыт па аднаўленні я паспрабавала "апрануць" на сябе, мне здавалася, што праз паўгода я здолею аднавіцца. Але я зразумела, што з маімі любімымі ўзыходжаннямі на вялікія сцены прыйдзецца развітацца. Бо ўздымацца на гару на адных руках без работы нагамі — нерэальна. Таму, паслухаўшы параду расійскіх журналістаў, я зразумела, што змагу займацца толькі высотным альпінізмам, дзе асноўны рэльеф — лёд і снег.

Няма аналагаў у свеце, калі б жанчына з такімі фізічнымі абмежаваннямі вярталася ў вялікі спорт. Зразумела, што для вяртання трэба было добра рэабілітавацца, каб пазбегнуць знешніх нюансаў, якія маглі ўзнікнуць пасля такой траўмы. Спорт — гэта свет вялікіх фізічных нагрузак, асабліва там, дзе чалавечая дзейнасць звязана з прыродай.

Правяраючы ўласныя фізічныя здольнасці і здольнасці новага альпінісцкага рыштунку ў мінулым годзе, я ездзіла на Цянь-Шань і зрабіла спробу ўзыходжання. На жаль, вяршыні дасягнуць не ўдалося. Людзі, з якімі я была ў гарах, сказалі мне ў вочы, што не жадаюць за мяне адказваць... Менавіта з-за псіхалагічнага моманту я вырашыла спусціцца ўніз. Для мяне было вельмі важна прывезці з Цянь-Шаня вынік. Калі чалавек не дасягнуў мэты, патраціўшы столькі фізічных, псіхалагічных і фінансавых сродкаў, у душы пануе спустошанасць. Але я не стала апускаць рукі і працягвала актыўна трэніравацца. Мне вельмі дапамагала мара пра Мак-Кінлі і вопыт, які я набыла на Цянь-Шані.

Трыо беларусаў бярэ курс на Аляску

— Зразумела, што аднаго жадання мала. Па-першае, неабходна знайсці групу аднадумцаў, якія б пагадзіліся ісці разам з табой. Да 1999 года быў вялікі наплыў альпіністаў з краін СНД, якія хадзілі на Цянь-Шань. А ў мінулым годзе, калі задумалася экспедыцыя, — цішыня. У нашай краіне шмат альпіністаў, якія займаюцца бізнесам. Але плаціць за ўзыходжанне са сваёй кішэні яны не вельмі хацелі. Грошы для Беларусі немалыя — мінімум 1700 долараў. Вялікая частка з гэтай сумы — выдаткі на дарогу. Пакет паслуг пры ўзыходжанні на Мак-Кінлі каштуе 150 долараў. Дарэчы, у наступным сезоне гэтая стаўка ўзнімецца да 500 долараў. Для таго каб сабраць такую суму ў цяперашняй Беларусі, магчымы два шляхі: праца са спонсарамі на працягу двух гадоў або абмежаванне сябе ва ўсім і паездка за асабістыя грошы. Не задумваючыся, я выбрала другі варыянт. Лічу няправільным, калі спартсмен-прафесіянал, які столькі зрабіў для сваёй краіны, ідзе ў экспедыцыю за свае грошы. Але мара ёсць мара...

Першым выказаў жаданне схадзіць са мной на гару альпініст з Санкт-Пецярбурга Ігар Цярук. Потым быў рэзананс у альпінісцкім асяроддзі Беларусі. З падачы вядомага беларускага альпініста Эдуарда Ліпеня да мяне пажадалі далучыцца нашы землякі Валеры Маісеенка і Алег Салавей. У апошні момант да беларускага трыо дadaліся расіяне Віктар Бабок і Уладзімір Пушкароў.

Мак Кінлі стаў маім!

— З Мінска мы адправіліся ў Маскву, адтуль накіраваліся ў Сіэтл. Потым пераехалі ў Анкорыдж. Там закупілі спецыяльныя прадукты, якія мы выкарыстоўвалі падчас экспедыцыі. Гэта харчаванне хуткага прыгатавання, якое захоўвае ўсе смакавыя і пахавыя якасці "жывых" прадуктаў. Каштуе яно вельмі дорага па беларускіх мерках. На Мак-Кінлі мы гатавалі пры дапамозе кампактнай газавай кухні. Газ — сумесь бутану і прапану. Менавіта такое спалучэнне "працуе" на розных горных вышынях.

Затым заказалі шатл — маленькі аўтобус, які даставіў нас у Талкітну. Талкітна — маленькая вёсачка, дзе размяшчаецца станцыя рэгістрацыі альпіністаў. Адтуль мы самалётам паляцелі на ляднік пад Мак-Кінлі...

Аляска надвор'ем нас парадавала. Замест 14—18 дзён свой шлях мы прайшлі за дзевяць. Таму штучна павялічвалі час свайго знаходжання на Мак-Кінлі. На гары жыць танней, чым на амерыканскай зямлі.

Частка пераходу ад 3.400 да 4.400 на Мак-Кінлі называецца Wind Corner — "ветраны вугал". Гэты кавалак маршрута цалкам апраўдвае сваю назву. Бачнасць — нуль. Вецер хістаў мяне ў розныя бакі. Заставацца на нагах мне дапамагалі спецыяльныя палкі, падобныя да лыжных, якія называюцца "тэлескопы". Яны дазваляюць фіксавацца ў зададзеным становішчы. Калі праходзіла Wind Corner, адчувала, што замярзаю... Але ўсё скончылася паспяхова і зусім хутка я знаходзілася ў АВС. АВС — гэта базавы альпінісцкі лагер, які знаходзіцца на вышыні 4.400 метраў. Адсюль спартсмены падымаюцца ў штурмавы лагер на 5.200, адкуль і адпраўляюцца непасрэдна на ўзыходжанне. А потым адбылося тое, чаго я так доўга чакала: Мак-Кінлі стаў маім!

Потым быў цяжкі спуск. Як і на ўзыходжанні, я выкарыстоўвала таблеткі, што паслаблялі боль... Маім нагам лягчэй узнімацца ўгару, чым спускацца ўніз. Калі пераапранула альпінісцкі абутак у звычайныя красоўкі, то не магла зрабіць кроку. Хлопцы дапамаглі мне дайсці да гатэля, а потым — да станцыі рэгістрацыі. Тут альпіністам, якія здзейснілі ўдалую спробу ўзыходжання, выдаюць спецыяльны сертыфікат. Тут жа размяшчаецца карта свету, дзе спецыяльнымі сцяжкамі пазначана колькасць альпіністаў, якія ўзышлі на Мак-Кінлі ад той ці іншай краіны. Дзякуючы нашаму ўзыходжанню там з'явіўся і беларускі сцяжок. Потым у альпінісцкім бары я пакінула памятны надпіс.

За час, які застаўся да вяртання на Радзіму, мне давялося падарожнічаць па Алясцы. Пасля таго, як чалавек пэўны час знаходзіцца ў гарах, прырода ўспрымаецца ім інакш. Там — бясконцы белы снег, і раптам пасля спуску — зялёныя дрэвы, вадаспады, жывёлы — у душы сапраўднае свята! Таму падарожжа па Алясцы запомніцца мне на ўсё жыццё.

Лепш за горы могуць быць толькі горы...

— Яшчэ на Алясцы я захварэла новай марай. Хачу стаць першым беларусам, які пабывае на вышэйшай кропцы Паўднёвай Амерыкі — піку Аканкагуа (6.981 метр). Яшчэ вельмі хачу вярнуцца ў Гімалаі. Усё зноў упіраецца ў грошы. Пасля экспедыцыі на Мак-Кінлі я яшчэ павінна людзям пэўную суму грошай. Дарэчы, хачу падзякаваць "Народнай волі". Пасля з'яўлення на старонках газеты публікацыі пра мяне — лідэр жаночай партыі "Надзея" Валянціна Палевікова рабіла для мяне ўсё магчымае і немагчымае. Таксама абяцала дапамагчы Федэрацыя прафсаюзаў Беларуская на чале з Уладзімірам Ганчарыкам. Дзякуй усім неабыякавым.

Веру, што мара рана ці позна здзейсніцца.

Віталь ГУЗБАЎ.

P.S. Фота з архіва гераіні.

Запрашаем у старадаўнюю Вільню

Вільня (сучасны Вільнюс) — унікальнае месца перакрыжавання розных народаў і культур, дзе беларусы нароўні з іншымі з'яўляюцца стваральнікамі шматнацыянальнага культурнага асяроддзя. Вільня гістарычна заўсёды была і застаецца важным цэнтрам дзейнасці культурных прафесійных і аматарскіх беларускіх асяродкаў.

Кафедра беларускай філалогіі факультэта славістыкі Віленскага педагагічнага універсітэта, якая сёлета адзначае 10-годдзе сваёй дзейнасці ў Літве, — адзін з іх. За гэты час яна заняла належнае месца ў дыялогавай сутворчасці дзвюх краін, прэзентуючы беларускую культуру ў Літве і прадстаўляючы беларусістыку Літоўскай Рэспублікі па-за яе межамі, найперш у Беларусі.

Гісторыя ВПУ — адной з самых буйных і прэстыжных ВНУ краіны, у якой на 8 факультэтах вучыцца 7 тысяч студэнтаў, — пачынаецца з 1939 г. Сёння універсітэт налічвае 52 кафедры і 12 навуковых лабараторый. Досыць часта з лекцыямі перад студэнтамі выступаюць замежныя спецыялісты: са Злучаных Штатаў, Францыі, Нямеччыны, Швецыі, Беларусі, Польшчы і іншых.

Структура навучання ва універсітэце мае тры ступені: бакалаўр, магістр, дактарант. Падчас вучобы студэнт мае права абраць дадатковую спецыяльнасць на вячэрнім аддзяленні.

Кафедра беларускай філалогіі знаходзіцца на факультэце славістыкі, які рыхтуе спецыялістаў у галіне беларускай, рускай і польскай філалогіі. Тут навучаецца каля 700 чалавек, у тым ліку і замежныя грамадзяне.

У сучаснай сістэме літоўскай адукацыі кафедра з'яўляецца метадычным цэнтрам па падрыхтоўцы спецыялістаў для беларускіх навучальных устаноў, займаецца методыкай выкладання беларускай мовы ў іншамоўным асяроддзі, стварае вучэбныя дапаможнікі і распрацоўвае навучальныя праграмы і стандарты. У пачатку 90-х гг. менавіта калектыў кафедры згуртаваў беларускія суполкі і інтэлігенцыю дзеля аднаўлення першай за пасляваенны час беларускай школы (цяпер гэта сярэдняя школа імя Ф.Скарыны ў Вільні).

За час свайго існавання наладжаны кантакты з шэрагам навуковых і навучальных устаноў розных краін, у прыватнасці, Беларусі, Польшчы, ЗША, аказана дапамога ў стварэнні цэнтра літуаністыкі ў Беларускім дзяржаўным педагагічным універсітэце імя М.Танка. Найбольш плённае супрацоўніцтва ўсталявалася з факультэтам беларускай філалогіі і культуры Беларускага дзяржаўнага педагагічнага універсітэта імя М.Танка. Факультэт усе гады актыўна аказвае рознабаковую метадычную дапамогу, штогод арганізоўвае навукова-педагагічную стажыроўку студэнтаў на факультэце і ў школах г.Мінска (сумесна з Міністэрствам адукацыі і навукі Беларусі). Выкладчыкі факультэта чытаюць лекцыі па беларускай мове і літаратуры, кіруюць дыпломнымі працамі.

У 2000 г. падпісана пагадненне аб супрацоўніцтве ў галіне даследаванняў беларуска-літоўскага памежжа з Аб'яднаннем кафедраў сацыяльна-гуманітарных навук Гродзенскага дзяржаўнага універсітэта імя Я.Купалы. Значную дапамогу ў асветніцкай і навуковай дзейнасці кафедры аказвае Міністэрства адукацыі і навукі Беларусі, Пасольства Рэспублікі Беларусь у Літоўскай Рэспубліцы.

У 1992 г. сумесна з Нацыянальным навукова-асветніцкім цэнтрам імя Ф.Скарыны і Міжнароднай асацыяцыяй беларусістаў была праведзена навуковая канферэнцыя, прысвечаная 100-годдзю з дня нараджэння З.Верас. У 1997 г. кафедра выступіла суарганізатарам Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі "Культура беларуска-літоўска-польскага памежжа", якую можна лічыць пачаткам навуковых даследаванняў па тэме "Беларуская культура ў Літве і яе трансфармацыя праз беларуска-літоўскае памежнае ўзаемадзеянне". Рэцэнзіі на асобныя навуковыя праграмы і канцэпцыі, прапановы да міждзяржаўных пагадненняў, якія рэгламентуюць жыццядзейнасць нацыянальных меншасцей, падрыхтаваныя беларуска-літоўскі размоўнік і зборнік беларускамоўных аўтараў Літвы — гэта практычная рэалізацыя азначанай тэмы.

Нашы выпускнікі працуюць у Віленскай сярэдняй школе імя Ф.Скарыны, беларускіх пачатковых класах Вісагінаса, у беларускіх праграмах літоўскага радыё і тэлебачання, у школах Беларусі, працягваюць вучобу ў магістратуры.

Сёння на беларускім аддзяленні вучыцца 85 чалавек, сярод якіх ёсць грамадзяне Рэспублікі Беларусь з Мінска, Брэста, Баранавічаў, Ліды, Навагрудка, Маладзечна, Ашмянаў, Воранава і іншых гарадоў. Акрамя асноўнай спецыяльнасці "беларуская філалогія" студэнты паралельна займаюцца на такіх, як псіхалогія, літоўская мова, нямецкая мова, мастацтва і інш. Для замежных грамадзян арганізавана платнае навучанне па спецыяльнасці "беларуская філалогія" і адной з дадатковых: руская філалогія, польская філалогія, методыка пачатковага навучання, журналістыка, гісторыя культуры. Форма навучання — дзённая (4 гады) і завочная (5 гадоў). На тэрыторыі Беларусі дыплом Віленскага педагагічнага універсітэта мае **юрыдычную** сілу.

Набор на першы курс ажыццяўляецца без уступных экзаменаў. Дакументы — атэстат (копію) альбо дыплом вышэйшай школы, 4 каляровыя фотакарткі, выпіску з працоўнай кніжкі (калі ёсць), заяву на імя рэктара ў свабоднай форме — можна выслаць на адрас універсітэта да 15 верасня 2001 г. грамадзянам Беларусі, да 15 кастрычніка 2001 г. грамадзянам Літвы.

Падчас вучобы студэнты змогуць атрымаць бясплатныя шматразовыя візы, папрацаваць у багатых архівах і бібліятэках Літвы, пазнаёміцца з мовай і культурай народа-суседа, прыняць удзел у культурным жыцці беларускай дыяспары. Можна будзе таксама паспрабаваць свае сілы ў беларускіх праграмах літоўскага радыё і тэлебачання, газетах Літвы. Урэшце — паблукаць па старажытнай Вільні і палюбавацца на славутыя цэрквы і касцёлы, спазнаць яе беларускія старонкі, а значыць, і уласную культуру і гісторыю. А галоўнае — паслухаць лекцыі вядучых навукоўцаў-гуманітарыяў, сустрэцца з вядомымі культурнымі дзеячамі Літвы, Беларусі і замежжа.

Лілея ПЛЫГАЎКА,
заг.кафедры беларускай філалогіі ВПУ.

Віленскі педагагічны універсітэт набірае студэнтаў з Беларусі і іншых краін на 1-ы курс дзённага і завочнага аддзяленняў факультэта славістыкі па спецыяльнасці "беларуская філалогія".

На завочным аддзяленні можна атрымаць дадатковую спецыяльнасць: ***руская філалогія, польская філалогія, методыка пачатковага навучання, гісторыя культуры, журналістыка.***

Навучанне платнае.

Прыём дакументаў — да 15.09.2001 г.

ПАДРАБЯЗНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ:
тэл. кафедры: (8-10-370-2) 75-03-60 пасля 20 жніўня;
маб. тэл. (8-10-370) 98-06-710;
тэл. у Баранавічах: (8-0163) 47-05-03.

Вторник, 14 августа

БТ · ОРТ · РТР · КУЛЬТУРА · НТВ · TV-6 · СТВ+RenTV

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: (017) 206-68-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 206-69-04.
E-mail : nv@irex.minsk.by
http://nv.promedia.minsk.by
Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

Рэгістрацыйнае пасведчанне №246. Нумар газеты надрукаваны з дыяпазітываў у ПП "Мэджык". Адрас: г. Мінск, вул. Кнорына, 50. Падпісаны ў друк у 15.00. Фармат А-2. Тыраж: 42190 экз., Заказ № 643.